

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 131/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. D., (...), t. č. vo výkone väzby, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Tpo 44/07, 5 Tpo 45/07, 5 Tpo 46/07, 5 Tpo 47/07, 5 Tpo 48/07 a 5 Tpo 83/07 a jeho uznesením zo 6. júla 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. D. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. novembra 2007 doručená sťažnosť J. D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich

základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Krajským súdom v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 5 Tpo 44/07, 5 Tpo 45/07, 5 Tpo 46/07, 5 Tpo 47/07, 5 Tpo 48/07 a 5 Tpo 83/07 a jeho uznesením zo 6. júla 2007.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie ním označených práv postupom krajského súdu z dôvodu, že krajský súd v uvedených konaniach rozhodol o jeho sťažnosti z 22. júna 2007 proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) z 22. júna 2007, ktorým mu bola predĺžená lehota trvania väzby do 10. septembra 2007, na neverejnom zasadnutí.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol: *„Proti uzneseniu OS o predĺžení väzby som podal ešte na verejnom zasadnutí dňa 22. 6. 2007 sťažnosť.“*

Krajský súd ako nadriadený súd rozhodol uznesením zo dňa 6. 7. 2007 pod sp. zn. 5 Tpo 45/07 až 5 Tpo 48/07 a 5 Tpo 83/07 o mojej sťažnosti na neverejnom zasadnutí tak, že ju zamietol ako nedôvodnú (...).

Vzhľadom na skutočnosť, že KS rozhodol o mojej sťažnosti na neverejnom zasadnutí a tak bez poskytnutia mi možnosti byť v konaní pred súdom prítomný a osobne sa vyjadriť k dôvodom ďalšieho ponechania ma vo väzbe, mám za to, že porušil moje právo garantované v čl. 17 ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (...), podľa ktorého každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím, alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by Súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Väzby, ktorá je zásadným zaisťovacím inštitútom predstavuje za každých okolností výrazný zásah do základného práva jednotlivca na osobnú slobodu. Neodmysliteľnou procesnou zárukou pri takomto zásahu musí byť právo dotknutej osoby osobne sa vyjadriť, čiže byť vypočutá k dôvodom a okolnostiam ďalšieho zotrvania vo väzbe.

Postup KS v Banskej Bystrici vo veci konania 5 Tpo 83/07 a 5 Tpo 45/07 až 5 Tpo 48/07, ktorého výsledkom bolo vydanie uznesenia zo dňa 6. 7. 2007 o zamietnutí

mojej sťažnosti voči uzneseniu sudcu pre prípravné konanie OS BB, ktorým uznesením Sudcu pre prípravné konanie predĺžil lehotu trvania mojej väzby do 10. 9. 2007, preto nepovažujem za dostatočný na to, aby to bolo možné akceptovať, a to práve s prihliadnutím na absenciu verejného prerokovania veci, ktorého by som sa v prípade jeho nariadenia mal právo zúčastniť a osobne Súdu predniesť argumenty svedčiace proti môjmu ďalšiemu zotrvaniu vo väzbe.“

V závere svojej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd „zrušil uznesenie KS v B. Bystrici sp. zn. 5 Tpo 45/07 až 5 Tpo 48/07 a 5 Tpo 83/07 zo dňa 6. 7. 2007 a prikázal KS v B. B., aby ma (...) prepustil bezodkladne z väzby na slobodu“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd je vzhľadom na to povinný pri predbežnom prerokovaní sťažnosti preskúmať najskôr jej procesné náležitosti a splnenie predpokladov na jej prípadné prijatie na ďalšie konanie.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde nepripúšťa.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom krajského súdu „*vo veci konania 5 Tpo 83/07 a 5 Tpo 44/07 až 5 Tpo 48/07 ktorého výsledkom bolo vydanie uznesenia zo dňa 6. 7. 2007*“ súvisiacim s rozhodovaním o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 171/06 z 22. júna 2007, ktorým mu bola predĺžená lehota trvania väzby do 10. septembra 2007. Z obsahu jeho sťažnosti vyplýva, že k porušeniu jeho označených práv namietaným postupom krajského súdu malo dôjsť podľa neho preto, že krajský súd rozhodol na neverejnom zasadnutí, teda bez osobného vypočutia sťažovateľa.

Zo zistení ústavného súdu (ako aj zo súvisiaceho spisu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 45/08 vo veci sťažovateľa P. O.) a z odpovede okresného súdu sp. zn. Spr 4013/2008 z 27. marca 2008 na výzvu ústavného súdu z 13. marca 2008 a z jej príloh vyplýva, že pod sp. zn. 5 Tpo 44 až 48/07 prebiehalo na krajskom súde konanie o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 171/06 z 26. marca 2007, ktorým tento súd rozhodol o predĺžení väzby sťažovateľa do 10. júla 2007. Uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 44 až 48/07 z 10. apríla 2007, ktorým krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa, bolo doručené sťažovateľovi 9. mája 2007. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tpo 83/07 zo 6. júla 2007 rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 171/06 z 22. júna 2007, ktorým bola predĺžená lehota trvania jeho väzby do 10. septembra 2007, a jeho sťažnosť zamietol. Toto uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 16. júla 2007.

Ústavný súd nepovažoval za potrebné overovať doručenie, resp. nedoručenie označených rozhodnutí krajského súdu sťažovateľovej obhajkyni a v tejto súvislosti poukazuje na svoju judikatúru, v rámci ktorej vyslovil, že pri právoplatnom rozhodnutí podľa Trestného poriadku, ktoré sa sťažovateľovi v odpise doručuje a ktorým mali byť porušené jeho základné práva alebo slobody, je pre začiatok plynutia lehoty dvoch mesiacov podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodujúce doručenie odpisu tohto rozhodnutia sťažovateľovi, avšak nie jeho právnomu zástupcovi (napr. III. ÚS 90/03, III. ÚS 188/03, III. ÚS 332/04, II. ÚS 246/06).

Sťažnosť z 5. novembra 2007 bola ústavnému súdu doručená 8. novembra 2007. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že uznesenia krajského súdu boli sťažovateľovi doručené 9. mája 2007, resp. 16. júla 2007. Na základe ustálenej praxe ústavný súd považuje lehotu podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde za lehotu procesnoprávnú, preto posledným dňom zákonnej dvojmesačnej lehoty bol 9. júl 2007, resp. 17. september 2007 (pretože 16. september 2007 bol dňom pracovného pokoja).

Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, že sťažnosť odmietol ako podanú oneskorene. Vzhľadom na to už nepovažoval

za potrebné vyzývať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov sťažnosti [napr. predloženie kvalifikovaného splnomocnenia pre advokáta na jeho zastupovanie pred ústavným súdom (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde)].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2008